РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
Комисия за енергийно
и водно регулиране

Вх. № ..... / .....2026 г.

ДО
Г-Н ПЛАМЕН МЛАДЕНОВСКИ
ПРЕДСЕДАТЕЛ НА КОМИСИЯТА
ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

Д О К Л А Д

от

дирекция „Електроенергетика и топлоенергетика“ и
дирекция „Правна“

Относно: *приемане на проект на Правила за допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия*

УВАЖАЕМИ ГОСПОДИН ПРЕДСЕДАТЕЛ,

В чл. 21, ал. 1, т. 9 от Закона за енергетика (ЗЕ) е предвидено правомощие на Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията) да приема или изменя правила за търговия с електрическа енергия по предложение на енергийните предприятия или по своя инициатива и да контролира спазването им. Към настоящия момент са в сила Правилата за търговия с електрическа енергия (ПТЕЕ, обн. ДВ, бр. 66 от 26.07.2013 г., последно изм. ДВ, бр. 52 от 27.06.2025 г.). Според чл. 91, ал. 4 от ЗЕ, КЕВР, при отчитане на постигнатите резултати от работата на електроенергийната система и пазара на електрическа енергия и процедурите, регламентирани в ПТЕЕ, по предложение на енергийните предприятия или по своя инициатива изменя или приема нови правила за търговия с електрическа енергия при спазване на принципите на равнопоставеност и баланс на интересите на всички страни.

Със Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници, обн. в ДВ, бр. 47 от 2025 г. (ЗИД на ЗЕВИ), са извършени промени в чл. 91, ал. 3 от Закона за енергетиката (ЗЕ), като на КЕВР е вменено задължение да уреди в ПТЕЕ правилата за участие на електроенергийния пазар на активните клиенти, на гражданските енергийни общности, на потребителите на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и на общностите за възобновяема енергия и договорите, по които тези търговски участници може да са страни. Това обстоятелство налага ПТЕЕ да се приведат в съответствие с гореописаните изменения и допълнения на ЗЕ.

Предвид гореизложеното, сформираната със Заповед № З-Е-387 от 11.12.2025 г. на председателя на КЕВР работна група е изготвила доклад и проект на Правила за допълнение на ПТЕЕ (проект на ПД на ПТЕЕ).

След обсъждане и анализ на относимите факти и обстоятелства се установи следното:

Съгласно чл. 28, ал. 1 и ал. 2 от ЗНА, в редакцията обн. ДВ, бр. 34 от 2016 г., в сила от 04.11.2016 г., проектът на нормативен акт се внася за обсъждане и приемане от компетентния

орган заедно с мотивите, съответно доклада към него и предварителната оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА, като мотивите, съответно докладът, следва да съдържат: причините, които налагат приемането; целите, които се поставят; финансовите и други средства, необходими за прилагането на новата уредба; очакваните резултати от прилагането, включително финансовите, ако има такива; анализ за съответствие с правото на Европейския съюз (ЕС). Предвид разпоредбата на § 5 от Преходните и заключителни разпоредби към ЗНА, за приеманите от КЕВР подзаконови нормативни актове не се изисква изготвяне на предварителна оценка на въздействието по чл. 20 от ЗНА.

Във връзка с горното, в настоящия доклад са изложени мотивите за приемането на изготвения проект на ПД на ПТЕЕ, както следва:

1. Причини, които налагат приемането на ПД на ПТЕЕ:

Основната причина, която налага допълнението на ПТЕЕ, са извършените със ЗИД на ЗЕВИ промени в чл. 91, ал. 3 от ЗЕ, описани по-горе. На следващо място, приемането на ПД на ПТЕЕ е ангажимент във връзка с Реформа C4.R6: Стимулиране на производството на електроенергия от възобновяеми източници, ключов етап 96, от изменения Национален план за възстановяване и устойчивост на Р България, съгласуван с органите на Европейската комисия.

2. Цели, които се поставят:

Проектът на ПД на ПТЕЕ има няколко основни цели: привеждането на акта в съответствие с посочените изменения и допълнения на ЗЕ. Допълненията са свързани със създаването на реални предпоставки за възникването и функционирането на този тип търговски участници.

В тази връзка се допълва глава първа „Общи положения“, като в чл. 1, ал. 1 се създава т. 5а, която предвижда, че в ПТЕЕ се уреждат и обществените отношения, свързани с участието на посочените в чл. 91, ал. 3 от ЗЕ нови участници на електроенергийния пазар. На следващо място се създава нова глава трета „а“ с наименование „Участие на електроенергийния пазар на активни клиенти, граждански енергийни общности, потребители на собствена електрическа енергия от възобновяеми източници и общности за възобновяема енергия“. Същата включва чл. 31г – чл. 31п, които са обособени в три раздела. Раздел I-ви урежда общите положения, относими към структурата и дейността на търговските участници, в т.ч. договорите, по които могат да са страни, състава на групите и специфичните технически изисквания по отношение измерването на количествата електрическа енергия. Раздел II-ри включва разпоредби, уреждащи условията и редът, по които се извършва регистрацията на групите, вкл. и в случаите, когато обектите в групата са присъединени към повече от една електрическа мрежа. Уредени са и хипотезите при промени в състава на групите, както и прекратяването на регистрацията на групата. Раздел III-ти регламентира предоставянето на данни за целите на изчисляване на количествата произведена, разпределена за потребление (споделена) и продадена електрическа енергия, както и последващия обмен на данни между мрежовите оператори, доставчиците/координаторите на балансиращи групи и членовете на групите.

3. Финансови и други средства, необходими за прилагането на новата уредба:

Прилагането на проекта на ПД на ПТЕЕ не е обвързано с разходи за държавния бюджет.

4. Очаквани резултати от прилагането:

В резултат от приемането на изготвения проект, ПТЕЕ ще бъдат приведени в съответствие с гореописаните изменения и допълнения на ЗЕ. Въвеждането на подзаконова нормативна уредба ще способства за бързото развитие на гражданските енергийни общности и общностите за възобновяема енергия на територията на страната, за насърчаването на

крайните клиенти и други лица да изграждат генериращи мощности за собствено потребление, както и за намаляване на технологичните разходи на операторите на електроразпределителни мрежи, свързани с преноса на електрическа енергия. Посоченото от своя страна ще доведе до по-прогнозируеми разходи за енергия, както и до по-ниски цени за мрежови услуги, което е в съответствие с една от целите на ЗЕ, а именно енергийни доставки при минимални разходи. По този начин на практика политиките, свързани с декарбонизацията и зеления преход реално ще достигнат до крайните клиенти и ще способстват за популяризирането им.

5. Анализ за съответствие с правото на Европейския съюз:

Предложеният проект на ПД на ПТЕЕ е в съответствие и не нарушава основни права и принципи от правото на Европейския съюз. Проектът е съобразен с Директива (ЕС) 2018/2001 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2018 година за насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници, Директива (ЕС) 2019/944 на Европейския парламент и на Съвета от 5 юни 2019 година относно общите правила за вътрешния пазар на електроенергия и за изменение на Директива 2012/27/ЕС и Регламент (ЕС) 2019/943 на Европейския парламент и на Съвета относно вътрешния пазар на електроенергия.

При одобряване на предложения проект следва да бъде проведена процедура в съответствие с разпоредбите на ЗНА, на Административнопроцесуалния кодекс и на ЗЕ. Проектът на ПД на ПТЕЕ следва да бъде публикуван на интернет страницата на КЕВР, ведно с доклада, съдържащ мотивите, както и на Портала за обществени консултации. Необходимо е да бъде проведено обществено обсъждане на проекта, като на заинтересованите лица бъде предоставен подходящ срок за изразяване на становища и предложения по него.

Следва да се има предвид, че съгласно § 23 от Заключителните разпоредби към Закона за изменение и допълнение на Закона за енергията от възобновяеми източници (обн. ДВ, бр. 47 от 2025 г.) подзаконовите нормативни актове по прилагането на Закона за енергетиката, в т.ч. и правилата по чл. 91, ал. 3 от ЗЕ, се привеждат в съответствие с този закон в тримесечен срок от влизането му в сила. Това обстоятелство води до необходимост да не бъде проведена процедурата, регламентирана в чл. 26, ал. 4 изр. първо от ЗНА, предвиждаща 30-дневен срок за предложения и становища по проекта на ПД на ПТЕЕ от публикуването му за обществени консултации, поради което следва да се приложи предвидената в чл. 26, ал. 4, изр. второ от ЗНА възможност Комисията да определи друг такъв срок, но не по-кратък от 14 дни.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 14 и чл. 21, ал. 1, т. 9 във връзка с чл. 91, ал. 4 от Закона за енергетиката, чл. 26 от Закона за нормативните актове и чл. 43, ал. 1, чл. 49 и чл. 51 от Правилника за дейността на Комисията за енергийно и водно регулиране и на нейната администрация, предлагаме на Комисията да обсъди следните

РЕШЕНИЯ:

1. Да приеме настоящия доклад;

2. Да приеме проект на Правила за допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия;

3. Да насрочи обществено обсъждане на проекта по т. 2 чрез обявяване на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране, като на участниците в него да се осигури възможност и за дистанционно участие;

4. Датата и часът на общественото обсъждане да бъдат публикувани на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране;

5. Да публикува проекта по т. 2, ведно с доклада, на интернет страницата на Комисията за енергийно и водно регулиране и на Портала за обществени консултации;

6. Да определи 14-дневен срок за предложения и становища във връзка с общественото обсъждане и с публикувания проект по т. 2 на Портала за обществени консултации.

Приложения:

1. Проект на Правила за допълнение на Правилата за търговия с електрическа енергия.

София 1000, бул. „Княз Ал. Дондуков“ № 8-10
тел.: (02) 988 87 30; факс: (02) 988 87 82
www.dker.bg, dker@dker.bg